

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **N. V. A.**, zast. Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2021, čj. MV-72551-5/SO-2921, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 3. 2023 čj. 111 A 4/2021-43,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e u k l á d á** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 22. 3. 2021 zamítlo žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, neboť nebyly splněny podmínky podle § 42a odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Žalovaný odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále „stěžovatel“) blanketní kasační stížností. Ještě před jejím doplněním podal návrh na to, aby jí byl přiznán odkladný účinek. Uvedl, že má za to, že v jeho případě jsou splněny podmínky požadované § 73 odst. 2 s. ř. s. Výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí by pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než která by mohla přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vzniknout jiným osobám. V důsledku napadeného rozhodnutí ztrácí možnost pobytu na území ČR, kde dosud pobýval na základě fikce pobytu z důvodu podané žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému

pobytu, respektive na základě odkladného účinku, který přiznal krajský soud jeho žalobě usnesením ze dne 1. 6. 2022, čj. 111 A 4/2021-24.

[3] Stěžovatel má na území ČR rodinné, společenské a ekonomické vazby. Původně žil se svým otcem, v mezidobí však založil rodinu a nyní žije na adrese Zenklova 245/66, Praha 8, ve společné domácnosti se svou družkou D. T. N., která na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, a s jejich společnou dcerou D. N. A. V., nar. X. Stěžovatel v současné době pomáhá své družce s novorozenou dcerou. V případě jeho vycestování by jeho družka zůstala na péči o jejich dceru sama. Tím by mu vznikla větší újma, než která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám. Těm by žádná újma nehrozila, neboť napadené rozhodnutí se dotýká pouze pobytové situace stěžovatele a jeho rodinných příslušníků. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by dále nebylo v rozporu s veřejným zájmem, jelikož se stěžovatel na území ČR nedopustil žádného závažného protiprávního jednání.

[4] Stěžovatel odkázal na rozsudek NSS ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, podle kterého nemůže být důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku v pobytové věci pouze to, že k bezprostřednímu opuštění ČR by mohl být cizinec donucen až v souvislosti se správním vyhoštěním. Podle citovaného rozsudku bylo pro přiznání odkladného účinku podstatné i zachování práva na spravedlivý proces cizince, spočívajícího mimo jiné v možnosti aktivně komunikovat se svým právním zástupcem a případně i v řízení vystupovat osobně. Dle rozšířeného senátu NSS je však tento důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti obvykle relevantní jen ve spojení s dalšími důvody (týkajícími se např. soukromého a rodinného života). Stěžovatel má za to, že v jeho případě jsou tyto důvody dány. Soud by měl také přihlídnout ke ztíženým možnostem obstarání víz na zastupitelském úřadu v Hanoji.

[5] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku navrhla jeho zamítnutí. Nepovažovala za splněnou podmínku spočívající v nepoměrně větší újmě, která by měla vzniknout stěžovateli s právními následky napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nelze jako nepoměrně větší újmu posuzovat, neboť ta by stěžovateli mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění. To by mohlo být důsledkem zamítnuté žádosti stěžovatele, nicméně je o něm rozhodováno v samostatném řízení. Stěžovatel se tedy může domáhat posouzení své situace a odkladného účinku v následném řízení. Proto nelze dovozovat, že mu v důsledku zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu hrozí nějaká újma.

[6] Žalovaná dále uvedla, že z Cizineckého informačního systému vyplývá, že na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu žije otec, matka a sourozenec stěžovatele. Dle téhož systému stěžovatel pobývá na adrese V. 341/3, P. 4, nikoliv na adrese Z. 245/66, P. 8, jak tvrdil v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tvrzení, že žije v domácnosti se svou dcerou a družkou, z Cizineckého informačního systému nevyplývá a stěžovatel na jeho podporu nenabídl žádný důkaz. I kdyby byla přítomnost jeho družky a dcery na území ČR prokázána, nemohlo by to být důvodem přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Řízení o prodloužení doby platnosti

pokračování

povolení k dlouhodobému pobytu bylo pravomocně ukončeno a platnost posledního pobytového statusu skončila uplynutím času. Nutnost vycestování z ČR je přirozeným důsledkem zamítnutí žádosti stěžovatele, k čemuž došlo jeho vlastní vinou. Nadále mu však zůstává možnost udržovat rodinný život prostřednictvím komunikace na dálku, než si v zemi původu podá žádost o nové pobytové oprávnění.

[7] K poukazu stěžovatele na jeho právo na spravedlivý proces žalovaná uvedla, že ochrana jeho práv je zajištěna tím, že je v řízení právně zastoupen. Jeho odkaz na rozsudek sp. zn. 5 As 73/2011 není přílehlavý. Aktuální judikatura NSS se vyvíjí k přísnějšímu pojetí a zdůrazňuje mimořádnost okolností na straně cizince v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Pouhé právo osobně se zúčastnit probíhajícího řízení proto důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není.

[8] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s., upravující odkladný účinek žaloby, se užijí přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS).

[9] K tomu, aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti odkladný účinek přiznat, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Na podporu svých tvrzení pak stěžovatel musí předložit odpovídající podklady. Povinnost tvrdit a prokázat potenciální vznik újmy tak má výlučně stěžovatel (usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012 čj. 1 As 27/2012-32). Stěžovatel v odůvodnění svého návrhu musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností je vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní.

[10] Stěžovatel v první řadě tvrdí, že jemu hrozící újma spočívá ve ztrátě možnosti pobývat na území ČR. Takové tvrzení však není bez dalších důvodných okolností na straně cizince důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 28. 3. 2023, čj. 1 Azs 26/2023-27). Dále stěžovatel uvedl, že žije ve společné domácnosti na adrese Z. 245/66, P. 8, se svou družkou a novorozenou dcerou, o kterou pomáhá pečovat. Újma, která by mu měla opuštěním ČR vzniknout, by dle jeho tvrzení měla spočívat v tom, že jeho družka by zůstala na péči o jejich dceru sama. Toto tvrzení ovšem stěžovatel ničím nepodložil a ani v tomto směru neoznačil žádné důkazy. Nedostál tedy své povinnosti ve smyslu výše citované judikatury. Z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR ze dne 13. 6. 2023, který soudu předložila žalovaná, žádná z těchto stěžovatelem tvrzených skutečností nevyplývá. Podle Cizineckého informačního systému má stěžovatel jako místo pobytu od 13. 9. 2022 evidovanou adresu V.

3411/3, P. 4, tedy adresu odlišnou, než je jím tvrzená v návrhu na přiznání odkladného účinku. Jako rodinné vazby má uvedenou matku, otce a sourozence. Soud proto přisvědčuje žalované, že z Cizineckého informačního systému nevyplývá to, že by byl otcem jakéhokoliv dítěte, ani jeho pobyt s družkou na jím tvrzené adrese.

[11] Dalším důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je dle stěžovatele zachování jeho práva na spravedlivý proces. Konkrétně komunikace s právním zástupcem a právo vystupovat v řízení osobně. Odkazuje na část dřívější judikatury NSS, která uvedené považovala za důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tato judikaturní linie však byla překonána usnesením rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, podle kterého není obecně vyjádřený zájem cizince na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu se svým právním zástupcem bez dalšího důvodem pro přiznání odkladného účinku. Může jím obvykle být jen ve spojení s dalšími důvody, týkajícími se například soukromého nebo rodinného života stěžovatele, nebo v návaznosti na konkrétní okolnosti dané věci. Všechny individuální okolnosti však mají jasně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení.

[12] Stěžovatel si je citovaného usnesení rozšířeného senátu vědom, avšak má za to, že v jeho případě jsou dány právě i další pro věc významné okolnosti, které ve spojení s újmou hrozící jeho právu na spravedlivý proces odůvodňují přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V obecné rovině zmiňuje ztíženou možnost obstarání vstupního víza na zastupitelském úřadu v Hanoji a dále opakuje tvrzení o svém rodinném životě, která však nedoložil, jak je uvedeno výše. Stěžovatel tedy nesplnil rozšířeným senátem požadovanou povinnost, a to jasně a konkrétně osvědčit svá tvrzení, která by v souhrnu se zájmem na zachování jeho práva na spravedlivý proces odůvodnila přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovatel dostatečně neosvědčil svá tvrzení o charakteru a intenzitě hrozící újmy. To však soudu v projednání návrhu nebrání. Pouze to znemožňuje, aby mu vyhověl. Zvláště s přihlédnutím k tomu, že stěžovatelem tvrzené (a důkazně nepodložené) skutečnosti ohledně jeho soukromého a rodinného života neplynou z Cizineckého informačního systému a žalovaná je vyvrací ve svém vyjádření. Povinností osoby žádající o přiznání odkladného účinku je přiložit k návrhu všechny listiny, které osvědčují tvrzení týkající se hrozící újmy, byť jsou součástí správního spisu. Nelze totiž bez dalšího vycházet z toho, že soud bude mít při rozhodování o jejím návrhu k dispozici správní spis, jelikož je povinen rozhodnout bezodkladně (Kocourek, T. In: Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019).

[14] S ohledem na uvedené se soud dále nezabýval poměřováním tvrzené újmy stěžovatele k možným újmám jiných osob a ani otázkou dotčení důležitého veřejného zájmu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] Usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté. Proto lze v případě posunu ve

pokračování

skutkových okolnostech, respektive řádného doložení tvrzených skutečností, o návrhu rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.). Současně jde o rozhodnutí dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Zároveň soud poznamenává, že se neztotožňuje s tvrzením žalované, že nepoměrně větší újma by stěžovateli vznikla až v případě správního vyhoštění. Takovým výkladem by fakticky schvaloval následný protizákonný pobyt stěžovatele na území ČR, neboť by jinými slovy konstatoval, že v návaznosti na právní moc rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ještě není nutné bezprostředně opustit území ČR. Správní vyhoštění je pak spojeno nejen s povinností opustit území, ale také se zákazem pobytu na území ČR (§ 118 a násl. zákona o pobytu cizinců na území ČR). Pokud by stěžovatel nyní nesplnil povinnost odcestovat do Vietnamu, byl by následně vyhoštěn, což však nic nemění na jeho nynější povinnosti opustit ČR, pokud nemá žádné oprávnění k pobytu na jejím území (rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2020, čj. 8 Azs 200/2020-34, či ze dne 19. 1. 2021, čj. 4 Azs 405/2020-28). Je zarážející, že žalovaná tuto setrvalou judikaturu NSS nereflektuje a ve svých vyjádřeních k návrhům na přiznání odkladného účinku v těchto věcech obdobné námitky stále vznáší.

[16] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) citovaného zákona, či usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32].

[17] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080508623. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. června 2023

Petr Mikeš
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓